N°. 2762 — 1856

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 31 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Mei.

In de protestantsche pers is sedert eenigen tijd aan de orde eene brochure van den heer W. Broes, getiteld: *Een woord over hervorming der roomsch katholieke Kerk, eene erasmiaansche.* Alweer derhalve een nieuw blijk van belangstelling in den bloei der Kerk! Men heeft haar verlaten en den rug toegekeerd; men wil niets met haar gemeens hebben: toch kan men niet van haar zwijgen en niet ophouden zich met haar bezig te houden. Indien daar echter van den eenen kant uit afgeleid mag worden, dat ondankbare kinderen de gedachte aan de door hen miskende, beschimpte en verlatene moeder niet geheel kunnen uitwisschen, — wat zij vorderen van die moeder, wat zij willen dat zij doen zal, om hunnerzijds eene verzoening met haar mogelijk te maken, toont, van den anderen kant, niet minder duidelijk, dat zij niet den minsten eerbied hebben voor het verheven karakter hunner moeder en tevens dat zij, na haar van zich te hebben afgestooten, in zedelijke waarde niet gewonnen hebben.

Overtuigend blijkt dat op nieuw uit de brochure van den heer Broes: zij die het weinige zullen gelezen hebben wat wij meenen, naar aanleiding van die brochure, in het midden te moeten brengen, zullen ons dat gereedelijk toegeven. Een woord, inmiddels, vooraf, alvorens van den inhoud zelve te spreken, ter verklaring waarom wij, hoezeer het ons tegenstaat, er melding van moeten maken.

Wij kenden de brochure terstond nadat zij in 't licht was gekomen: wij schaamden ons voor haren auteur en niet dan noodgedrongen besloten wij aan het gevoel van verontwaardiging en weerzin lucht te geven, dat zijne wenken en raadgevingen bij ons verwekt hadden. Zóó te schrijven, als hij deed, »op bijna negentigjarigen ouderdom, bij het vooruitzigt van nabijzijnde *verantwoording*" — hoe is het mogelijk, dachten wij, en welken graad van verstomptheid des zedelijken gevoels mag het niet doen veronderstellen! Wie dan ook die, wij zeggen niet in aanprijzende, maar wie, die in verschoonende bewoordingen van dat geschrift zou kunnen gewagen? Wie, dien het niet, integendeel, een blos van schaamte op het gelaat brengt en een diep leedgevoel in 't hart bij 't vernemen van die niet te qualificeeren taal, waardoor een overigens achtenswaardig man van dien leeftijd zich niet ontziet zijne grijze haren te bezoedelen? Maar zoo mag zij dan ook door ons onbesproken blijven, daar wel vermoedelijk het zwijgen der gansche pers te kennen zal geven hoezeer de uitgave dezer brochure door alle organen van alle partijen betreurd wordt en niemands lofspraak een protest daartegen onvermijdelijk maken zal.

Zóó dachten wij; en zóó meenden wij, dat ons de pijnlijke taak zou bespaard worden van aan den bijna negentigjarigen grijzaart te zeggen, welke aandoeningen die laatste blootlegging van wat in zijn hart omgaat bij elk eerlijk mensch moet gaande hebben gemaakt. Doch, helaas! onze verwachting werd alweer te leur gesteld. Nog een te gunstigen dunk koesterden wij, naar 't blijkt, van de loyauteit van sommige organen der protestantsche pers. Wij hadden gemeend, dat zij ten minste de meest verraderlijke geveinsdheid, welke de heer Broes als het voorname middel ter hervorming der Kerk aan durft prijzen, niet openlijk zouden toejuichen en in hunne bescherming nemen. Hunne onvoorwaardelijke lofspraak dwingt ons echter onzen weerzin te overwinnen en over genoemde brochure het stilzwijgen te verbreken.

Ziehier in welke aanprijzende bewoordingen zij, bijv., in de *Utrechtsche Courant* wordt aangekondigd:

»Wij maakten dezer dagen kennis met eene kleine brochure geschreven door den Nestor der Nederlandsche Hervormde Kerk, Wilhelm Broes, emeritus leeraar te Amsterdam, ten titel hebbende: *Een woord over Hervorming der Roomsch-Katholieke Kerk, eene Erasmiaansche, enz.*

»Ofschoon dit dagblad niet bestemd, en ook minder geschikt is, voor boekbeoordeelingen, zouden wij de redactie der *Utrechtsche Courant* toch wel willen verzoeken dit korte woord te plaatsen, om het belangrijke van bovengenoemd werkje, in den tegenwoordigen tijd.

»Wij hebben, bij het lezen van dit boek, den grijzen schrijver bewonderd, bij wien hoofd en hart nog zoo frisch gestemd zijn op den ouden dag, en moeten den man des vredes, die daarin spreekt, onwillekeurig liefhebben.

»Hetgeen Broes wenscht en hoopt, ja als in de toekomst mogelijk denkt en verwacht van zijne Erasmiaansche Hervorming in de Roomsch Katholieke Kerk, is belangrijk. Eene reeks van bedenkingen, opmerkingen, wenken en raadgevingen zijn gewigtig, al kan men zich niet in alles met hem vereenigen.

»Of het door hem opengelegde uitvoerbaar is in onzen tijd, zullen wij niet beslissen; maar dat veel van het door hem opengelegde, door Protestant en Roomsch-Katholiek ter harte genomen en opgevolgd, iets, — misschien — veel goeds kan uitwerken, is ongetwijfeld zeker.

»Wij wenschen het boekje in veler handen, en bevelen eene opmerkzame lezing ten sterkste aan."

Kent men het boekje uit deze woorden? Kan men de strekking en waarde er van daarnaar beoordeelen? 't Is er verre af. »De grijzen schrijver wordt bewonderd;" men moet hem »liefhebben, den man des vredes;" »hetgeen hij wenscht en hoopt, ja mogelijk denkt en verwacht, is belangrijk;" »het door hem opengelegde kan mogelijk iets, misschien, veel goeds uitwerken:" wie evenwel komt met dat alles iets verder? wie verneemt daaruit, wat is »opengelegd" en aangeraden? Toch bepalen zich de apologisten van de brochure tot zulke vage en onbestemde uitdrukkingen, alsof een gevoel van schaamte hen weerhoudt den eigenlijken inhoud der brochure aan 't licht te brengen. Laat ons dan zien wat zij bevat.

Vooreerst bevat zij: *Een woord van een gematigd Hervormde aan een gematigd Roomsch-katholieke.* Welke de strekking er van is? De lezer vermoedt het, wanneer wij hem herinneren, dat — arme Erasmus! — door den schrijver eene »erasmiaansche" hervorming der Kerk wenschelijk geacht wordt. Bij zoo vele daden van vijandschap, als de Protestanten in dezen tijd tegenover de Katholieken stellen, bij eene zoo heftige propaganda als die der eersten, wordt die hervorming tegen gehouden, ja, onmogelijk gemaakt. »Het bevorderen echter, dus konkludeert hij, van eene verlichte en verdraagzame Roomsch katholieke Kerk is boven alles waardig te worden aangeprezen en goed is het van Protestantsche propaganda af te manen." Daar komt dat eerste woord op neêr.

Doch hoe het vestigen van die »verlichte en verdraagzame Roomsch-katholieke Kerk" te bevorderen? De heer Broes verklaart zich daarover, de vraag beantwoordende: *Of het Pastoor.... geraden is zijne kerk te verlaten!* Zie hier, ter waardeering dier verklaring, enkele wenken van den grijzen predikant, geschreven »bij het vooruitzigt van nabijzijnde verantwoording," wenken, welke het ons ten genoege strekt, van eenige kantteekeningen vergezeld, aan den orthodoxen *Heraut* te kunnen ontleenen. Hij drukt zich aldus uit:

»Een Roomsche pastoor, sedert jaren met zijne kerk niet eens, heeft haar verlaten. Ds. Broes wil gelooven, »dat de man *niet slecht* gehandeld heeft, maar betwijfelt, of hij evenzeer, nevens goed, *wijs* gedaan heeft; want boven goed staat het betere." Wij dachten, dat reeds de Heidenen wisten, dat het *goede* tevens het *wijze* is, en dat het *betere* de vijand is van het *goede.* Ds. Broes is overtuigd, dat de kettersche pastoor zijne gemeente »*niet moet verlaten;*" »want de pastoor, *met gewijzigd kerkgevoelen*, in de Roomsche kerk gebleven en geduld geworden, *wordt heilrijk hervormer* van die kerk, en strekt der Christelijke kerk in haar geheel, tot rijken zegen." Er is veel wat den pastoor ontraadt zijne kerk te verlaten; de kloekzinnigheid van die ontrading zoude echter gelden op te houden, zoo het geweten den moeijelijken stap eischte; maar Ds. Broes gelooft dit *niet.*

»Maar indien nu de arme pastoor bezwaar heeft tegen alle Ave Maria's, enz? »O! in welke kerkafdeeling is niet te dragen!" roept de Gereformeerde Leeraar uit. »Nog in mijne gemeente van Voorschoten hoorde ik een mijner ouderlingen, een vroom man, dikwijls verhalen van een duivelverschijning en zijn strijd met den Booze." Dus, omdat eene vroom man spreekt van zijnen strijd met den Booze, mag de Roomsche pastoor relequiën, beelden der Heilige Maagd en medailjes tot beveiliging zich laten welgevallen??!

»Meer stuitends voor onzen pastoor zal hebben de prachtige, schilderachtige, geheel zinnelijke eeredienst ...... het altaar, de beelden, de priester in prachtgewaad." Maar de pastoor trooste zich, want »de evenredigheid tusschen de eer- en leerdienst helle in de Roomsche Kerk niet weinig over naar de eerste zijde; in onze Protestantsche Kerk helt zij ligt een weinigje naar den anderen kant...... Zeker, het is voor den eenvoudigen, nederigen man pijnigend, gewis minder dragelijk dan de toga en de baret, waarmeê onlangs onze synode de kerkleeraars voor het oog der gemeente uitgedoscht en versierd heeft." Alzoo toch uitgedoscht? Onze lezers herinneren zich wel het treffend woord van leervrijheid en kleêrvrijheid, en voorzeker, al meer en meer blijkt, dat men het verschil van leeren wilde bedekken door eenheid van kleêren!

»Een ander bezwaar wijst op »*de Roomsche mis*, dat hoog en heilig sacrament des altaars, beide èn als eucharistie aan de geloovige gemeente in den ouwel uitgedeeld, èn als zoenoffer Gode opgedragen." Ds. BROES roept den pastoor toe: »Er is eene andere, gewijzigde verklaring, waaraan zich de mispriester zou kunnen houden. Hoor den *Evangelischen mispriester.* In het geconsacreerde brood en den wijn zie ik het waardig beeld van CHRISTUS, den Zoon des Allerhoogsten, zelf heeft Hij het in den laatsten nacht daarvoor ingesteld. Ik zie het met diepen eerbied en gebogen knie, met aanbidding. In het geconsacreerde brood en wijn *vertegenwoordig* ik met het zoenoffer van CHRISTUS, aangebragt voor de zonden der wereld, zie ik mijn voorspraak bij den Vader, den Hoogepriester, die eens aan het kruis voor de wereld zich hebbende opgeofferd, niet ophoudt in zijn offer, voor haar heil den Vader te bidden; het is met ootmoedig geloof en met het vuur mijner dankbare liefde. Zoo kondig ik Hem den volke aan, zoo vertoon ik Hem, zoo hef ik Hem op ter eerbiediging en ten blij geloofsvertrouwen. Dit uw gevoelen, ja gewis is niet het kerkgevoelen, met het Trentsche decreet in kenbaren strijd: dit uw gevoelen, van ongerijmd, welgerijmd en redelijk geworden, bedekt ge niet, ge legt het opregtelijk open in uwe katechisatie, in uwe leerrede, in den omgang met uwe gemeente."

»Wij hebben deze plaats geheel medegedeeld, omdat zij het boek kenschetst. Wij denken er niet aan, deze opvatting door de Schrift te wederleggen, maar teekenen eenvoudig protest aan in den naam van zedelijkheid en maatschappelijke eerlijkheid.....

»Wat is hij, die den Pastoor den raad geeft om alzoo te handelen? Waar moet het heen, indien zulke gevoelens veld winnen? op wiens goede trouw kan men dan nog rekenen, en op wiens eed, wij zeggen niet woorden, kan men dan nog vertrouwen? Om der Roomschen, om des Evangelies, om des Heeren wil protesteeren wij in den naam van regt en van waarheid tegen zulke raadgevingen. Indien de *Kerkelijke Courant* zoodanig geschrift kan aanprijzen, indien het Maandschrift, door de Ringvergadering van Amsterdam uitgegeven, zulk een boek kan goedkeuren, dan moeten alle, wij zeggen niet, Christenen, alle *eerlijke* menschen hun getuigenis er luide tegen doen hooren."

Dat er veel is in de aangehaalde woorden wat wij niet beamen, behoeft wel niet gezegd. Zelfs komen in het artikel van den *Heraut* uitdrukkingen voor, welke wij gemeend hebben achterwege te moeten laten en die dan ook niet bijdroegen tot de karakteristiek van de brochure des heeren Broes. Welke hare strekking is, wat zij verlangt en aanraadt, blijkt daar echter genoegzaam uit. Hij herinnerde zich het woord des Heilands aan de Apostelen: »*Vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit, in quo salietur?*" Welnu, dacht hij, het zout der aarde worde bedorven; de Kerk-zelve worde niet meer aangevallen en de geloovigen blijven ongemoeid: maar de priesterschap worde verdorven. Maak dat hare leden *meineedigen en tevens huichelaars* worden, die ons het werk uit de handen nemen en eene verbasterde leer zelven bij het volk voortplanten: zoo zal eerder de Kerk ten val gebragt worden dan door aanvallen, die alleen dienen om de krachtsinspanning van alle Haar getrouwe kinderen te verhoogen.

Hoe is het intusschen mogelijk, wij moeten het nogmaals vragen, zóó te schrijven, zóó, »bij het vooruitzigt van nabijzijnde verantwoording?" Hoe zich, bij dát vooruitzigt, de verachtelijke rol niet te schamen van lofredenaar der afschuwelijkste en schandelijkste huichelarij?

Ter organisatie der Ned. hervormde Kerk kwam in 1851 een nieuw *Reglement* tot stand; de synode meende, zonder zich wegens de leer te verklaren, de Ned. herv. Kerk door Reglementen te kunnen besturen. Toen begon de strijd nog heviger te worden dan vroeger: alleen de Aprilbeweging gaf eene tusschenpoozing, doch weldra werd de strijd hervat, en in de *ééne* Ned. herv. Kerk vindt men thans twee partijen, volgens hun geest gekenschetst als de *Reglementaire Kerk* en de *Belijdenis Kerk*. De eerste neemt als grond de *uitwendige* eenheid van Reglementen, de tweede wil eene *inwendige* eenheid van formulieren.

Terwijl de synode (het hoogste gezag der Ned. herv. Kerk) vergaderd is, gaf onlangs een protestantsch tijdschrift de volgende beschrijving der Reglementaire Kerk in de synode vertegenwoordigd:

»Men is bezig de laatste hand te leggen aan den toren van Babel, aan welken men nu bijna eene halve eeuw gebouwd heeft. Het is de *Reglementaire Kerk*. Als ik in den profeet lees: het is gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig (Is. XXVIII. 10) dan denk ik: die dagen zijn nu ook daar! — Maar het gebouw is voltooid, natuurlijk moest er nu ook eene wet volgen, eene wet van tucht, eene wet voor de bewoners, zoowel voor hunne oprigters, als voor de verdere bewoners. — Dit is natuurlijk het laatste gebod. — Dan staat hij daar, die toren van Babel, die tot opschrift heeft: Reglementaire Kerk, en tot motto: De ware vrijheid bestaat in *leerwillekeur en gehoordwang*...." (*Christ. Stem.* 1856.)

Zij zelve echter, de *Belijdenis-Kerk*, geeft haar bestaan niet op. »Maar mijne hoop leeft, roept zij uit. Juist toen de toren van Babel stond voltooid te worden, kwam de spraakverwarring onder de bouwlieden en toen werd er iets anders. — Dat andere verwachten wij....." — En vroeger reeds zeide zij: »De gereformeerde Kerk staat daar nog met hare belijdenis en liturgische schriften. Men mag er den Heer voor danken. De vijand had alles kunnen vernielen, maar hij heeft het niet gewaagd. Hij heeft den weg der stille ondermijning ingeslagen, en velen daardoor geblinddoekt. Thans slaat hij een anderen weg in..... Wat er van zij, de gereformeerde Kerk staat er nog en wij geven haar niet op...."

Gelijk men weet houdt de *Belijdenis-Kerk*, die zich de ware gereformeerde waant, de formulieren van eenheid: zij heeft nog eene leer, en Gode zij dank, zij is nog niet vervallen tot het ontkennen dier geloofspunten, die steeds als de grondwaarheden van het christendom beschouwd werden. Doch haar geloof heeft geen anderen grond dan de Dordsche synode. Daarom dan ook is zij krachteloos; zij gevoelt het, geen menschen handen zijn in staat eene Kerk op te bouwen; zij kunnen formulieren maken, zij kunnen fanatiseren, zij kunnen een geloof opdringen...; doch eene Kerk bouwen, dit kunnen zij niet.

Te regt dan ook heeft prof. Hofstede de Groot opgemerkt, dat zij steeds inconsequent handelde.

(*Kath. Ned. Stemmen.*)

Men leest in den *Univers*:

»De vooruitzigten van de vrienden en vijanden der Kerk, sedert de sluiting van het oostenrijksch konkordaat, beginnen zich te verwezenlijken. Verschillende korrespondentiën uit Rome, gerigt aan de *Bilancia* van Milaan en van Florence, aan de *Armonia* te Turijn, spreken van een konkordaat dat Rome en Toskane op het punt zijn van te sluiten en dat geheel op denzelfden bazis berust als het door Oostenrijk aangenomene. De korrespondent van de *Armonia* geeft het feit als pozitief en voegt er bij, dat de diskussiën in de piemonteesche kamers en bijzonder de door graaf Cavour uitgesproken rede niet weinig hebben toegebragt aan het door den Groothertog van Toskane genomen besluit. »Zekerlijk, men mag niet veronderstellen," zegt hij, »dat een zoo godsdienstig Vorst uitsluitend het staatkundig belang op het oog zou hebben als hij de regten der Kerk erkent, maar dit belet niet dat hij duidelijk heeft kunnen zien, dat de vijanden van den H. Stoel tevens die van Toskane zijn."

In de gisteren avond gehouden zitting van het tweede nederlandsche kongres over het armwezen, is beraadslaagd over punt 5 en 7 van het programma, strekkende het eerste om den wensch uit te drukken, openbare dronkenschap door wettelijke verordeningen worde te keer gegaan en het trafiek van sterke dranken beperkt, alsmede de vraag te beantwoorden, of aan gebrekkigen, wier en overbrengen in sterken drank maakt, bedeeling moet onthouden worden. Na uitvoerige diskussie is een gewijzigd artikel van den heer Cohen Stuart aangenomen. Punt 7, de vragen stellende, of tijdelijke werkverschaffing voorkeur verdient boven regtstreeksche bedeeling en of er een werkverschaffing mogelijk is, die, zonder benadeeling der vrije nijverheid, geen hooger bedrag aan loon en onkosten vereischt dan aan bedeeling zou worden verstrekt, gaf tot langdurige woordenwisseling aanleiding en werd de eerste vraag toestemmend beantwoord, omtrent de tweede zouden alleen de uitgebragte adviezen in het verslag worden vermeld en viel er dus geen besluit. Daarna werd het kongres gesloten.

(*Handelsblad*)

Wij vernemen dat twee leden van de Gedeputeerde Staten van Noord-brabant, de heeren Mutsaers en Hollingerus Pijpers zich gister naar 's Gravenhage begeven hebben ten einde bij de Hooge Regering hunne bezwaren in te brengen tegen het vaststellen door den gemeenteraad van 's Hertogenbosch, van een algemeen reglement voor al de binnen deze stad gevestigde godshuizen; en te erlangen dat voor elk dier gestichten een bijzonder reglement vastgesteld wierde.

De voorname rede waarom Gedep. Staten zich tegen een algemeeen reglement verklaren is, dat de provincie aan het *Krankzinnigen-gesticht* een kapitaal heeft gegeven, zonder rente daarvan te vorderen, maar onder voorwaarde dat de batige saldo's van het gesticht zullen strekken tot de teruggave aan de provincie van het gestorte kapitaal. Daar nu, volgens de beschikking van den Raad, de batige saldo's van het Krankzinnigen gesticht gebruikt worden tot dekking van de te korten in het algemeen *Bedeelingsfonds*, kan de door de Staten gestelde voorwaarde nimmer vervuld worden en kan de provincie het kapitaal nimmer terug erlangen; zoodat de provincie te regt belang heeft dat elk godshuis, althans het Krankzinnigen-gesticht bij afzonderlijk reglement beheerd worde.

(*Noord. Brab.*)

Voor de arrondissements-regtbank alhier stond op gisteren te regt H. G. Mulder, de uitgever van de *Asmodée* ter zake van in eenen open brief aan Mr. Hartogh, officier van justitie alhier, dezen gehoond en gelasterd te hebben.

Besch. werd door Mr. Meijer Bing ter zijde gestaan. Deze droeg eerst eene praejudiciele quæstie voor, deze namelijk, dat de officier van justitie alzoo niet ontvankelijk zou zijn in deze vervolging, omdat hij partij zou zijn.

In overeenstemming met het gevoelen van Mr. Bijleveld, waarnemende het openbaar ministerie, heeft de regtbank deze exceptie verworpen.

Daarna heeft het getuigen verhoor plaats gehad, waaruit voldoende bleek dat besch, gelijk hij ook erkende, dit geschrift had geschreven en publiek verpreid.

Mr. Bijleveld, na te hebben opgemerkt, dat deze vervolging op last van hoogere autoriteiten door het Openbaar Min. was aangelegd, nam daarop het requisitoir, waarbij hij de schuldigverklaring verzocht van den aangeklaagde aan hoon en laster jegens eene authoriteit, in een gedrukt en verspreid geschrift, en dienvolgens eene veroordeeling tot eene gevangenis van een tot zes maanden en twee boeten, de eene van 25 tot 1000 gulden en de andere van 8 tot 250, met of zonder ontzetting van burgerschaps-regten.

Mr. Meijer Bing droeg daarop de verdediging voor en beweerde: 1°. dat er hier zeker geen boos opzet aanwezig was; 2°. dat er geen laster in het geïncrimineerde stuk was; 3°. dat niet de officier van justitie, maar de heer Hartogh in privé was aangevallen.

Na korte re- en dupliek heeft de regtbank de uitspraak van het vonnis bepaald op Woensdag aanstaande, 4 Junij.

(*H.*)

Den 26sten werd te Munster eene vergadering gehouden van afgevaardigden uit de steden Emmerik, Anholt, Bochold, Borken, Coesveld, Munster, Telghte, Warendorf, Rheda en Paderborn, in welke de aanleg is overwogen van een spoorweg van Emmerik langs deze plaatsen, naar Paderborn. Men heeft begrepen, dat het tot stand brengen van dergelijken weg, vooral den hollandschen handel naar Brunswijk en verder oostwaarts en naar Kassel en verder zuidwaarts, belangrijk moest worden geacht en goede vruchten zou opleveren. Men heeft besloten om dien aanleg met gezamenlijke krachten te bevorderen, en verlof te vragen om de voorbereidende werkzaamheden te beginnen.

Z. M. heeft vergund aan den heer mr. C. Le Clercq, referendaris bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, het aannemen en dragen van het ridderkruis der Leopolds-orde, hem door Zijne Majesteit den Keizer van Oostenrijk geschonken.

Bij Z. M. besluit is aan den heer jhr. C. A. H. Mollerus, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als kommies der posterijen van de 1ste klasse; voorts zijn bij hetzelfde besluit benoemd: tot kommiezen der posterijen: van de 2de klasse, de heer E. J. C. Greven, van de 3de klasse, de heeren N. A. Carbasius en C. Baron de Vos van Steenwijk, en tot surnumerairs bij het vak der posterijen de heeren P. Dibbits, en D. J. A. Henny.

'sGRAVENHAGE, 29 Mei. Z. M. de Koning heeft het beschermheerschap aangenomen van de algemeene koninklijke Vereeniging van Landbouw.

Gisteren middag zijn de vergaderingen van die Vereeniging gesloten waarin verscheidene rapporten zijn uitgebragt op de voorgestelde punten, die in de vorige bijeenkomst waren ter sprake gebragt. In deze vergadering zijn weder andere punten voorgesteld, waarover in eene volgende bijeenkomst, die vermoedelijk in de maand Febr. van het volgende jaar zal worden gehouden, zal worden beraadslaagd. Het doel dezer vergaderingen is, om tot voorlichting te strekken voor de verschillende inrigtingen en maatschappijen van landbouw in Nederland.

— Naar men verneemt is alhier het berigt ontvangen, dat Z. K. K. H. de aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk gebruik zal maken van het aanbod, aan Z. K. K. H. van wege Z. M. den Koning gedaan, om eenige appartementen van het paleis in het Noordeinde te betrekken.

— De twee bomschuiten van den heer Maas, die aanst. Maandag, den 2 Junij, ter zoutharingvisscherij zullen uitgaan, zijn: *Arnoldina Marie*, stuurman Leendert Spaan en de *Noordstar*, stuurman Arie Keus.

Voorts verneemt men dat te gelijkertijd met de beide pinken van den heer A. E. Maas, ook de scheveningsche pink: *de jonge Immetje*, stuurman C. Westerduin en toebehoorende aan de heeren A. Mos en J. Vrolijk, de zoutharingvisscherij gaat ondernemen.

— Men verneemt dat aan de heeren L. Swart, te Barendrecht en E. C. van Staden, te Delft, Rijks-veeartsen 1e klasse, van wege de provinciale kommissie tot bevordering van de inenting der longziekte op het rundvee in Zuid-Holland, de premie is te beurt gevallen, uitgeloofd aan hen, die gedurende het jaar 1855 het grootst aantal runderen, met goed gevolg, tegen de longziekte hebben ingeënt.

DELFT, 28 Mei. Voor de op Woensdag den 4 Junij alhier te houden paardenmarkt zijn uitgeloofd de volgende premiën: *a* ƒ25 voor het beste en schoonste span trekpaarden boven de 5 jaren (aan den tand); *b.* ƒ20 voor den besten dekhengst; *c.* ƒ20 voor de beste en schoonste 5jarige merrie (aan den tand); *d.* ƒ15 voor de beste veulenmerrie; *e.* ƒ15 voor de beste en schoonste 3jarige merrie: *f.* ƒ10 voor de beste en schoonste 2jarige merrie.

DOESBORGH, 27 Mei. Voortdurend hoort men hier klagen dat brieven met geld bezwaard op de post worden vermist; — zoo is den 13den dezer een brief van Hengel in Overijssel naar hier verzonden en niet ontvangen, den 16den dezer is een brief van hier naar Waspick in N.-Brabant op de post bezorgd, die aldaar mede niet ontvangen is.

SNEEK, 27 Mei. Van 17 tot en 23 dezer, zijn in deze provincie 88 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt; bedragende daardoor het gezamenlijk getal sedert 1 Jan. dezes jaars 2769.

's HERTOGENBOSCH, 28 Mei. De arrondissements-regtbank alhier, heeft thans in eene zonderlinge jagtquæstie in appel uitspraak gedaan. Het gold de vragen of zekere Cornelia Wijdereg, beneden de achttien jaren oud, geregtigd was zonder akte, haren vader, die van eene akte voorzien was, jagende te vergezellen, even als dit aan zonen van dien leeftijd vrijstaat. Ten tweede: of zij eene schriftelijke vergunning van den eigenaar van den grond, met wien zij jaagde, noodig had. Ten aanzien van het eerste punt heeft de regtbank overwogen, dat wel is waar in den regel het mannelijke tevens het vrouwelijke geslacht insluit, maar dat wanneer eene bepaalde klasse van personen van het mannelijke geslacht aangewezen wordt, daaronder de daarmede overeenstemmende klasse van personen van 't vrouwelijke geslacht niet begrepen is, zooals bepaaldelijk met zonen en dochters. Overigens wat hiervan ook wezen moge, is de letter der wet te duidelijk en mag men daarvan, vooral waar 't het strafregt geldt niet afwijken. Opzigtens het tweede punt, overweegt dit regts-kollegie, dat men ja, van een schriftelijk bewijs van den eigenaar van den grond, moet voorzien zijn, als men diens grond wil bejagen en dat die bepaling alleen geschreven is tot bescherming der eigendomsregten tegen hen, die daarop inbreuk maken; dat echter aan die bedoeling geheel voldaan en het oogmerk bereikt word, wanneer de eigenaar zelf tegenwoordig is, en dus op de ondubbelzinnigste wijze zijne bewilliging daartoe te kennen geeft. Aan het eerste punt is de beklaagde, thans appellante, schuldig verklaard, doch in aanmerking genomen, dat zij nog geene zestien jaren oud, zonder oordeel des onderscheids heeft gehandeld, vrijgesproken, terwijl zij opzigtens het tweede gedeelte van alle regtsvervolging is ontslagen.

(*N. R. Ct.*)

BATAVIA, 12 April. Koffij stijgend en met koopers. Van Java werden 1200 pic. afgedaan a ƒ 32. 250 pic. dito W. I. bereiding a ƒ 33 en 500 pic. Padang tot ƒ 31. Te Soerabaya zijn 4000 pic. verkocht a ƒ 32 en te Padang werden 25.000 pic. in veiling verkocht a ƒ 30½; bovendien zijn 25,000 pic., die op levering tot ƒ 30 gekontrakteerd waren, a ƒ 32 gerealiseerd.

Suiker vast en gevraagd. Men heeft 6000 pic. omgezet tot ƒ16½ voor N°. 16. De voorraad is opgeruimd. Op levering zijn 30.000 pic. verhandeld tot ƒ 14¼ a 14½ voor N°. 16 en 4000 pic. leverbaar te Passaroeang tot ƒ14 voor N°. 16 met vooruitbetaling.

Rijst: Vóór aankomst der Mail werd blanke Java met ƒ160 betaald, doch sedert is de prijs gedaald en werden 2500 pic. van ƒ138 a 150 afgedaan; op dit oogenblik is het artikel weder vaster.

Indigo gevraagd op ƒ 3.85 zonder voorraad.

Arak iets lager. Nadat men f 150 a 160 betaald heeft, is eene partij van 60 leggers tot f 140 verkocht.

Huiden niet voorhanden, Koe f 3.10, Buffel f 2.80.

Peper gevraagd zonder toevoer. Lampong f 23½, Benkoelen f 24½.

Cassia Vera uit gebrek aan goede kwaliteit zonder omzet.

Gom d'Amar gevraagd en met koopers tot f 28.

Gutta Percha. Goede kwal. weinig aangevoerd en gezocht, voor 150 pic. besteedde men f 38.

Gom Elastiek zonder toevoer, gevraagd à f 32.

Wisselkoers op Holland 6 m. 103¼; op Londen 6 m. 11.25, 30/4 11.45.

Vrachten naar Holland f 92 a 100.

De partikuliere uitvoeren in deze maand bestonden uit 3004 pic. Koffij, 75,490 pic. Suiker, 99,767 pic. Rijst, 38,870 ℔ Indigo, 357 legg. Arak, 11,206 stuks Huiden, 806 pic. Peper, 294 pic. Cassia Vera, 635 picols Gom d'Amar en 235 pic. Gutta Percha.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Mei. Men spreekt van een ander memorandum van Frankrijk en Engeland uitgaande, maar van zulk een vreedzamen aard, dat het volstrekt de gevoeligheid van het Weener kabinet niet zou kunnen prikkelen. Er wordt evenwel weinig geloof aan dat gerucht gehecht; men meent intusschen dat er voor Italië weinig zal voortkomen uit de thans gedaan wordende diplomatische pogingen.

— Volgens eene korrespondentie uit Parijs, in den *Nord* voorkomende, leest men onder anderen, dat graaf Cavour, na eene afwezigheid van twee maanden in Piëmont terugkeerende, verwonderd was aldaar in volle bedrijvigheid eene propaganda van engelsche agenten te zien, die de gemoederen voorbereidde tot eene eventuële bezetting van Sicilië door Engeland, en eene propaganda van agenten van franschen oorsprong, die het gerucht verspreidde van de stichting van een koningrijk in zuid-Italië, gevormd van de napelsche en romeinsche Staten: 't Is de zoon van Prins Murat, dien die agenten aanwijzen als geroepen, om de Souverein te zijn van die zuid-italiaansche monarchie. Men zegt, dat graaf de Cavour zijne ontevredenheid niet kon ontveinzen, deze dubbele propaganda derwijze in 't openbaar te zien werken, zonder de behoedzaamheid jegens het sardinische gouvernement in aanmerking te nemen en diens belangen in 't oog te houden. Ook wil men dat aan de fransche en engelsche ministers te Turijn verklaringen zijn gevraagd, of die dubbele propaganda door hen werd goedgekeurd. Andere italiaansche Staten zijn ook op het spoor van dezelfde engelsche bewerkingen, enz.

— In het *Journal des Débats* leest men het volgende: »De tijdingen, welke wij uit europeesch Turkije en bijzonderlijk uit de Griekenland aangrenzende provinciën ontvangen, zijn van zeer bedroevenden aard. Op zonderlinge wijze breidt de rooverij er zich uit; wij zouden niet verwonderd zijn dat sommige personen, die de turksche provincie, zoo als Macedonië, Thessalië, en Epirus met het helleniesch koningrijk verwarren, wederom die strooperijen op rekening van Griekenland stelden. 't Zou eene grove dwaling zijn. 't Zijn de turksche provinciën, die ten prooi der roovers zijn en dezen plunderen en moorden onverschillig Christenen en Turken. De Grieken doen niet anders dan de rooverbenden, als zij op het grieksch grondgebied een wijkplaats zoeken, met geweld te verdrijven. Wij mogen hopen, dat de fransche troepen, die in Griekenland en van nabij bekend zijn met de rampen die Thessalië, den Epirus en Macedonië teisteren, de magt erlangen om voor het oogenblik en noodzakelijkerwijs de wanorden te keer te gaan, waarvan gesproken wordt. 't Zou eene daad van menschelijkheid zijn."

— Als een bewijs, dat het voor sommige lieden gemakkelijker is schoone stelsels en theoriën te prediken, dan ze persoonlijk in toepassing te brengen, kan dienen, dat de beroemde schrijver Ponsard, die o. a. in zijne beide tooneelstukken *L'honneur et l'Argent* en *La Bourse* zoo hevtig tegen de beurs spekulatiën en het spel te velde trok, in den laatsten tijd al wat hij bezat in badplaatsen aan de groene tafel heeft verspeeld, met inbegrip van de vermoedelijke opbrengst van zijn aandeel in de winsten, die het tooneelspel *La Bourse* mogt afwerpen. De heer Ponsard heeft dus, zoo het schijnt, zijne leer door een krachtig afschrikkend voorbeeld willen staven.

— Ten onregte hebben de dagbladen gemeld, dat op den *Letterkundigen Cursus* van den heer de Lamartine 20,000 inteekenaren uit Frankrijk en even zooveel uit Amerika gekomen zijn. In weerwil van de ijverige pogingen van een groot aantal zijner letterkundige vrienden om inteekeningen te verkrijgen, is dit cijfer meer dan voor de helft overdreven. Daar nu een groot gedeelte van deze abonnementsgelden gedurende het eerste jaar door de noodzakelijke uitgaven verslonden wordt, heeft men bij lange na nog niet die winst, welke noodig is om de schulden van den dichter, ten bedrage van twee millioen, te betalen.

Bij deze gelegenheid kan men zich afvragen, hoe het komt, dat een man, die zoo rijk geboren is, twee millioen schuldig is. Het raadsel zal opgelost worden, wanneer men in aanmerking neemt, dat de heer de Lamartine een der grootste eigenaren van wijngaarden is, die in Frankrijk zijn. Die wijngaarden waren, toen hij ze van zijne familie erfde, bezwaard met eene hypoteek van meer dan een millioen. Sedert 1848 kwam er wegens de ziekte in de wijndruiven bijna geen oogst van zijne gronden. De interessen moesten evenwel betaald en bovendien een 400 à 500 tal landbouwers onderhouden worden.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Mei. In het huis der gemeenten heeft lord Clarendon verklaard, dat hij nog geen antwoord had ontvangen van het Washingtonsche kabinet op de door Engeland gedane aanbieding van eene arbiterschap ter vriendschappelijke regeling van het geschil betreffende centraal-Amerika. Daarbij gaf hij zijne opregten wensch te kennen dat de vrede mogt behouden worden, meenende dat men dit doel, als er van weerzijden goede wil bestond, gereedelijk zou bereiken.

— De bank heeft haar diskonto van zes op vijf per cent gebragt.

— De *Maine Law Alliance* (maatschappij tot erlanging van een verbod voor het gebruik van alle bedwelmde dranken) hield gisteren eene meeting onder voorzitterschap van sir Robert Cardon. De graaf van Harington noemde op deze vergadering de beweging tot het verbod van het gebruik van sterken drank de grootste sociale en morele beweging [!] welke de wereld sedert de hervorming gezien heeft.

— Gisteren was het de 12de dag van het verhoor in de zaak van Palmer, en men kan zeggen, dat de toevloed des publieks geen enkelen dag zoo groot was. Nadat lord Campbell een resumé uit hetgeen door de verschillende getuigen was verklaard, had opgemaakt en daarin de schuld van Palmer had ontwikkeld en onderscheidene malen door zijn verdediger werd beantwoord, rigtte hij het woord tot de Jury met aanmaning, om naar pligt en geweten te stemmen.

Deze verwijderde zich daarop ten twee ure achttien minuten, en kwam, na eene afwezigheid van 1 uur 17 minuten, weer in de geregtzaal. Zoodra zij verschenen was, werd haar de vraag gedaan: »Heeren van de jury is uw verdikt met eenparigheid van stemmen opgemaakt?" De spreker der jury antwoordde daarop: »Ja." — »Welnu, mijne heeren! vindt gij den gevangene, hier voor het hof aanwezig, schuldig of niet?"

De spreker stond alstoen op en antwoordde op een verstaanbaren en vasten toon: »Wij vinden den gevangene *schuldig*."

De gevangene, die bij het binnentreden der jury een weinig bleek geworden was, hernam onmiddelijk zijne zelfbeheersching en oogenschijnlijke onverschilligheid, terwijl hij ook na het uitspreken van het verikt, dezelfde koelbloedigheid behield.

De lord opperregter sprak alstoen in de volgende bewoordingen het vonnis uit:

William Palmer! na een langdurig en onpartijdig verhoor, zijt gij door eene jury van uw distrikt schuldig geoordeeld aan de misdaad van opzettelijken moord. Met dat verdikt stemmen mijne twee geleerde ambtgenooten, die zorgvuldig het verhoor nagegaan hebben, en ik volkomen overeen, want wij beschouwen de misdaad als voldoende bewezen. De zaak is met zulke bezwarende omstandigheden gepaard gegaan, dat ik het niet wagen zal dit punt aan te roeren. Of deze misdaad de eerste en enkele van dien aard is, welke gij gepleegd hebt, dit alleen weet God en uw geweten. Slechts zelden verkrijgt men zulk een naauwkeurige kennis van de hulpmiddelen des doods, zonder langdurige ondervinding; maar wegens deze misdaad, waaraan gij schuldig bevonden zijt, is uw leven verbeurd verklaard. Gij moet u ter dood bereiden; en ik vertrouw, dat ge, daar gij geen genade in deze wereld kunt verwachten, door uw berouw van uwe misdaden zult trachten genade te verwerven van den Almagtigen God. De Parlementsacte, volgens welke uw verhoor heeft plaat gehad, en ten gevolge waarvan gij op uw eigen verzoek voor dit hof verschenen zijt, laat het aan het hof over, om te bevelen dat het vonnis onder zulke omstandigheden uitgevoerd worden binnen het distrikt van het centrale kriminele hof of in het distrikt waar de misdaad gepleegd is. Ons komt voor, dat het vonnis in het distrikt Stafford behoort ten uitvoer gebragt te worden, ten einde een voorbeeld te geven. Ik hoop, dat dit verschrikkelijk voorbeeld anderen zal terughouden van het plegen van zulke afschuwelijke misdaden, en dat het toonen zal, dat zulk een wanbedrijf zeker aan het daglicht komt en gestraft wordt, ten spijt van alle kunstmiddelen, voorzigtigheid of ondervinding. Daar het vergift zoo vernielend is in zijne werking, heeft de Voorzienigheid het voor de veiligheid der menschen zoo beschikt, dat er middelen aanwezig zijn, waardoor men tot de ontdekking komen kan dat het toegediend is, ten einde de schuldige gestraft worde. Nogmaals spoor ik u aan, berouw te gevoelen en u voor te bereiden voor het lot, dat u wacht. Ik zal niet trachten uw gemoed pijnlijk aan te doen, door eene opsomming van de omstandigheden van dezen moord, maar mij tevreden stellen met op u de uitspraak der wet toe te passen, hetwelk daarin bestaat, dat gij van hier weg gevoerd wordt naar de gevangenis van Newgate en van daar naar die van Stafford, zijnde het distrikt waar de misdaad gepleegd is, voor welke gij hier teregt hebt gestaan. Van die gevangenis zult gij naar het executieveld worden gebragt om daar opgehangen te worden, tot dat de dood er op volgt, en daarna begraven worden binnen de grenzen van de gevangenis, waar gij het laatst gezeten hebt na uwe veroordeeling. Moge de Heer des Hemels uwe ziel genadig zijn! Amen!

De gevangene werd daarop onmiddelijk verwijderd en naar de gevangenis gebragt.

Wat de houding van Palmer betreft, deze was eergisteren nog even rustig en kalm als te voren. Zijn broeder, die hem eergisteren nacht in de gevangenis bezocht en die nog zeer aangedaan was, sprak hij met kalme opgeruimdheid vertrouwen in: »God zal mij beschermen zeide hij, want ik ben onschuldig aan de mij ten laste gelegde misdaad. Dit zij een troost voor u, onze moeder en mijn zoon. Geloof mij op mijn woord, ik heb u nog nooit bedrogen en hoe ik ook in andere opzigten misdreven moge hebben, is het toch nooit in mij opgekomen iemand te vermoorden." Daarna klopte hij zijn broeder op den schouder en zeide: »Ik wensch dat gij even gerust kunt slapen als ik. Ik heb juist zoo even goed thee gedronken en een half pond biefstuk gegeten. Zeg aan mijne moeder, dat Newtons en Mills, valsche getuigenis hebben afgelegd en dat ik even weinig bevreesd voor het graf als voor mijn bed ben. Zeg aan Willy (zijn zoon) dat zijn vader reeds vele zorgen in zijn leven heeft ondervonden, de minste van alle is echter de beschuldiging van moord tegen hem."

Deze bijzonderheden deelt de *Times* mede; de *Morning Chronicle* bevestigt den kalmen toestand van Palmer en voegt er bij, dat hij na het requisitoir van den prokureur-generaal gezegd zoude hebben: »Hij spreekt goed, en valt mij hevig aan evenwel kan hij niet doen gelooven, dat ik Cook of iemand anders vergiftigd heb. Het requisitoir is niets anders dan de weerklank van de praatjes in eene provincie-stad."

Met veel genoegen heeft hij vernomen, dat zijn proces het onderwerp van vele weddingschappen uitmaakte. Maandag en Vrijdag waren deze te Tattershall 6 tegen 1 te zijnen gunste; Donderdag 16 tegen 1 tegen hem. Deze weddingschappen moeten een bedrag beloopen van £ 200,000.

Eene zaak ergerde den beschuldigde, namelijk het gedrag der policie aan de deur der gehoorzaal: men stelde hem namelijk alle tien minuten aan het gezigt eener nieuwe menigte nieuwsgierigen bloot, door de deuren telkens te openen.

In den afgeloopen nacht is Palmer naar Easton en van daar naar Stafford gebragt. Lieden, die in de gelegenheid waren hem te Easton te zien, zeggen dat hij met een arm en een been aan een zijner wachters gekluisterd was en dat de koelbloedigheid, welke hij gedurende zijn proces niet verloor, hem ook nu nog niet had verlaten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 28 Mei. Z. M. de Keizer van Rusland, vergezeld van prins Gortschakoff, wordt morgen avond stellig in deze stad verwacht. Dit berigt verwekt in Duitschland eene groote sensatie, die waarschijnlijk in Rusland weerklank zal vinden. Ten aanzien van die reis, zegt men van den eenen kant, dat Z. M. de Koning voornemens was zich naar Moskou te begeven om het kroningsfeest bij te wonen, maar dat de Keizer uit achting voor zijn oom, diens bezoek heeft willen voorkomen; van den anderen kant beweert men, dat het een soort van protest zou zijn van wege deze twee vorsten, tegen het bekende traktaat van 15 April, de zonder hun voorweten gesloten conventie.

— De minister van Finantiën in Zweden heeft volgens een telegrafisch berigt van 28 dezer zijne demissie gegeven, die is aangenomen. Men zegt dat de andere ministers zijn voorbeeld zullen volgen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Mei.

OVERLEDEN (25 Mei): H. F. Nagel, 68 j. — (26 Mei): A. Schulte, 13 m. — Het Kindje van H. L. J. Haakman, 2 maanden.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 53, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 97½. Spanje 1—3 pc. 25; Binnenl. 3 pc. 41½; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 82½, id. Nat. 5 pc. 83¾.

PARIJS, 29 Mei. Fransche 4½ pc. 93.75; 3 pc. 73.20; 3 pc. Spanje 42½; id. 4½ pc. 25¾; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

MADRID, 26 Mei. 3 pc. Schuld 42.70; id. 1½ pc. 25.55.

LONDEN, 29 Mei. Cons. 94¾; Spanje buit. 3 pc. 46¼; id. 1½ pc. 25⅜; Comité-Bew. 6; Pass. 7; Rusl 5 pc. 105½; id. 4½ pc. 95½; Holl. 4 pc. 93; id. 2½ pc. 63¼; Sard. 5 pc. 9½; Braz. 99; Peru 4½ pc. 77½; Gren. uitg. 7; id. werk 18; Mexiko 3 pc. 23⅜; Portugal 4 pc. 45; Ecuador 4½; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 29 Mei. Met. 5 pc. 84⅛, id. 4½ pc. 74⅜; Bank-Aktiën 1118; Credit Anst. 391; Wissel op Londen 10.02, Amst. —; Parijs 119; Goud —; Zilver 3¼

BERLIJN, 29 Mei. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 22¼; Parijs 80; Amst. 143½; Weenen —; Petersburg 105½.

HAMBURG, 29 Mei. Spanje 1¼ pc. 38½; id 3 pc. 24; Rusl. 5 pc. 99¼. 3 pc. Mexikanen 13¾; 5 pc. Sardinië 90½; Wissel op Amst —.—; Londen 3/m. —.—; id. kort —.—.

FRANKFORT, 29 Mei 5 pc. Met. 82, 1 pc. Spanje binnenl. 25 9/16. id. 3 pc. 41¼; Wissel op Londen 3/m ——; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 MEI 4½ u. gebl.	29 MEI 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅝	63 9/16	à	63 11/16	63⅝
Dito Dito	3 ″	75⅛	75¼	″	75⅜	75⅜
Dito Dito	4 ″	93¾	93⅝	″	93 13/16	93⅞
O. I. Leening 1844	4 ″		93⅜	″		
Amortisatie	3½ ″		89½	″		
Handel-Maatschappij	4½ ″	134½	134½	″	135	
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ ″			″		
Dito Hollandsche dito				″		
Obligatiën	4½ ″			″		
Maatschappij van Weld.	4 ″			″		
Aand. Ned. Bank.	″			″		
België, Certifikaten	2½ ″			″		
Dito *Rothschild*	2½ ″		51⅛	″		
Frankrijk, Obligatiën	3 ″			″		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ ″	25⅝	25 5/16	″	25 7/16	25⅝
Nieuwe	3 ″	45½	45⅝	″	45⅝	
Binnenlandsche	3 ″	41 1/16	41⅛	″	41 7/16	41⅜
Cert. Coup. Sp. Com.		6 5/16	6¼	″	6 5/16	6¼
Amortisable Schuld			7	″		
Portugal, te Londen	3 ″	45¼	45¼	″	45⅜	45 5/16
Dito Uitgestelde				″		
Rusl., bij *Hope en* C°.	5 ″	101⅞	101⅞	″	102	
Dito A°. 1828—1829	5 ″	100¾	101	″	101⅛	
Negot. 1831 en 1833	5 ″	90½	90½	″	90⅜	
Nieuwe Engelsche	4½ ″	93⅝	93⅝	″	93 13/16	93 13/16
Negot. 1840	4 ″		83½	″	83¾	
Dito *Stieglitz*	4	83⅛	83⅛	″		
Dito Nieuwe	4 ″			″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Inschr. op 't Grootboek	6 ″	62¼		″		
Dito Certifikaten	6 ″			″		
Polen, Obligatiën	4 ″	77⅞	77 11/16	″		
Aandeelen 1835		154⅜	154½	″		
Oostenrijk, Metalliek	5 ″	78⅝	78⅝	″	79	79
Dito Nationale	5 ″	79⅝	79 11/16	″	79⅞	79¾
Dito 1847	2½ ″	40 7/16	40½	″	40 9/16	
Dito 1851 en 1852	2½ ″	40 7/16	40½	″	40 9/16	
Dito Nieuwe	5 ″	85 1/16	85 1/16	″	85¼	85¼
Dito 1854	5 ″	85 1/16	85 1/16	″	85¼	85¼
Weener Bank	5 ″	81¼	81¼	″		
Dito	4 ″		65	″		
Aand. met Loting fl. 250	*f*			″		
Nieuwe dito 1854		320		″		
Pruiss. Aand. 1854	3½ ″		198½	″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	″	1 5/16	1⅜	″	1 7/16	
Dito Orig.				″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			″		
Sardinië, te Londen	5 ″	83		″		
Denemarken, dito	3 ″	100⅜		″		
Louisiana, te Londen	5 ″			″		
Brazilië	5 ″	98	98	″		
Dito 1843	5 ″	97		″		
Mexiko, te Londen £ 100	3 ″	21 15/16	21 15/16	″	22	
Dito Onbepaalde	3 ″	21 15/16	21 15/16	″	22	
Peru	4½ ″		75½	″		
Grenada, dito à £ 100	2½ ″	17	16 15/16	″	16⅞	
Dito Uitgestelde		7⅛		″		
Ecuador				″		
Venezuela, te Londen	4½ ″			″		
Dito Uitgestelde	1½ ″			″		
Grieken, Bt. à £ 100.	5 ″		4¼	″		

N. 5 pc. Stiegl. 91 15/16, 92; O. 91, 1/16; Sp. Cred *f* 96, 105, 104½; Rot. *f* 237, 240, 239; B. Sp. 44½, 45½; N. Ecuador 14 9/16, 13/16; Gren. onb 16 13/16, ⅞; Grieken onb. 4¼.

De markt verkeerde over het algemeen in eene willige stemming, en werden voornamentlijk binnenl. spaansche tot verbeterde prijs van de markt genomen. Zuid-amerik. nagenoeg als gisteren. Van Crediet waren de spaansche bij Rot. zeer gewild. De overige aangeboden.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ 5 4½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅝	Livorno	2/m	*f* 39½
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 86½
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.79
»	zigt	» 55¾	Weenen	6 w.	» 34¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	″	» 35½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98½
Sevilla	»	» 242	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,75
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,87½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam		» ⅛

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,82½ a 9,92½
Oude Gerande Dukaten	» 5,55 » 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,90 » 12,—
» Pistolen	» 9,60 » 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,37½ » 9,47½

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11½ à 12 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33 » 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65 » 2,70
Fransche	» 2,70 » 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74 » 1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —,— à —,—
» 900 » 700	» 104,20 » 104,70

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 29,12½ a —	Pruissische	*f* 34⅝ a —
Napelsche	—,— „ —	Spaansche	—,— „ —
Div. in £St.	11,77½ „ —	Hamb. Russ.	35¾ „ —
Eng. Russen	11,77½ „ —	Russ. in Z. R.	— „ —
Fransche	55¾ „ —	Poots. in „	36⅛ „ —
Belgische	55¾ „ —	„ „ Fl.	27 „ —

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Mei.

Gisteren zijn in veiling verkocht 200 vaten Surinaamsche Suiker van *f* 32 a 34½.

Te Rotterdam zijn eergisteren 1782 pak Gutta Percha, ex *Ocean Steed* opgehouden a 32 a 33 c., doch later tot geheimen prijs uit de hand verkocht.

De 43 kn. Java Cochenille, partikuliere aanvoer, tegen 4 Junij in Veiling alhier aangeslagen, zijn uit de hand verkocht.

ANTWERPEN, 29 Mei, *Koffij*. Hiervan zijn afgedaan 2300 bn. St. Domingo ex *Nikolauis* en ca. 800 bn. Brazill. per *Alice* en *Charles Rogier*. Van de Braziel. ging een gedeelte voor Export af. Prijzen gesouteneerd.

Granen wat kalmer Van zweedsche Rogge zijn eenige honderd hect. en van blank *Mais Amer.* eene partij a *f* 15½ de 80 k°. afgedaan.

Terpentijnolie hooger. Van Am. zijn 50 vt. ex *Robert Peil* afgedaan, thans wordt op *f* 18¼ Entr. gehonden.

Rijst blijft vast. Van Arrakan en Moulmain gepeldd zijn 600 bn. en van ongepeld Arrakan 500 bn verkocht.

Van *Harst* gingen ca. 300 vaten Amer. af. De markt is vast en bruine wordt op *f* 2¾ Entr. gehouden. Voor eenige partijtjes is *f* 2⅞ geweigerd.

LONDEN, 28 Mei. Wegens de 1e Derbij dag ging heden in de meeste artikelen niets om.

Talk 46 sh.

Granen. Eng. Tarwe ging tot ll. Maandagsprijzen af. Vreemde d°. met kleine vraag op vorige prijzen. Inl. Meel onveranderd, langzaam afgaande. Gerst onveranderd. Erwten minder verwaarloosd. Boonen gaan goed af. Haver gezocht en superieuse kwal. hooger betaald.

DANTZIG, 26 Mei. *Granen* flaauw. Van Tarwe zijn slechts 26 last 122/123 ℔ Omme *f* 600 en 4 last 126/127 a *f* 750 verkocht. Rogge met meer aanvoer en met meer beperkte vraag. 120 ℔ 96 sgr., 119 ℔ 95 sgr. Gerst. 113 ℔ groote *f* 435 en 100 ℔ kleine *f* 456. Witte Erwten *f* 624. Haver 67 ℔ *f* 300, 67 2/3 *f* 324. Lijnzaad voor 65 last mooi Russisch is *f* 480 en voor 6 last 300 betaald.

HAVRE, 26 Mei. Naar *Katoen* was heden eenige vraag, men heeft 1200 b. verkocht; de prijzen zijn echter gedrukt. Van *Huiden* werden afgedaan 2052 st. gedr. Montevideo a 126.50; 3400 st. Buenos Ayres van 125 a 130 fr.

HAMBURG, 27 Mei. In *Koffij* [illegible] gesouteneerde prijzen [illegible] Brazilsoorten weinig gevraagd. De verkoopen bestonden uit 2500 bn. Brazil van 4⅛ a 5¼; 2500 bn. Dom. van 4⅞ a 5¼; 4000 bn. Laguayra Van 5¼ a 6½ en 1000 bn. Maracaibo van 5 a 5¾ sch.

Suiker over het algemeen stil doch vast, behalve bruin Havana, die iets lager te koop is.

Raapolie per Mei 27, Oct. 27½ a 27⅝ mb.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

St. HELENA, 7 April. Van der Heldt, Maria Adriana Banjoewangie naar Amsterdam.

UITGEZEILD:

HELVOET, 28 Mei. Börger, Jacob, Soerabaya.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN [illegible] IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT

Op Maandag 2 Junij, 's avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, A 119. — 2. Dito, Papenbrugsteeg, J 581. — 3. Een Perceel Wei- en Hooiland, *Rundervreugd*, in den Sloter Buiten-Polder, groot b. 6.96. — 4 Huis en Erve, Utrechtschedwarsstraat, Z 240. — 5. Dito, Kerkstraat, Z 541. — 6. Huis, Lindengracht, PP 105. — 7. Huis en Erve, N. Z. Achterburgwal, L 639. — 8. Dito, Groot Hemelrijk, L 654. — 9. Dito, Zwarte Bijlsteeg, L 580. — 10. Twee Huizen, Midden-Klooster, D 192 en 192*a*. — 11. Huis en Erve, Oude Nieuwstraat, G 487. — 12. Huis en Erf, Binnen-Dommerstraat, UU 687. — 13. Huis en Erve, Bloemstraat, DD 221.

Advertentiën.

(2174) Getrouwd: C. A. VERBUNT, *Notaris te Helvoirt*, en C. A. M. VAN DER HEYDEN

Ravenstein, 27 Mei 1856.

(2176) Getrouwd: Mr. A. F. X. LUIJBEN en C. M. A. S. ALLARD.

Geertruidenberg, 28 Mei 1856.

(2173) **Uitgeloot** in de Leening groot *f* 15000, ten behoeve van het *Aloysius-Gesticht*, N° 14, N° 59, N° 85, N°, 130, N° 137, waarvan de betaling plaats heeft tegen overlegging der stukken aan voornoemd gesticht.

Namens Regenten,
P. J. HESSEVELD.
Regent-Pastoor.

Amsterdam, 31 Mei 1856.

De in alle Duitsche landen zoo gunstig bekende **PILLEN** van den Beijerschen Geneesheer Dr. MATHIAS LANG, zijn ook in Nederland door bemiddeling van het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts voor 75 Cent en *f* 1.40 het Doosje te verkrijgen. Zij genezen Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, pijn in de Leden, Podegra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizeligen, Aambeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Beeneters, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Griep, St. Vitus-Dans, Braakloop en nog andere Ziekten, die beter in het Boekje dan hier opgenoemd kunnen worden. Tegen *Podegra*, *Stijfte in de Leden* en *Verlammingen* zijn zij met goed gevolg gebruikt.

Eene Brochure met gebruiksaanwijzing en attesten is in de Dépôts te verkrijgen.

Broeder Lucas, een geneeskundige van de orde der Franciskanen, beveelt ze zeer aan tegen Koortsen, Waterzucht, Longontsteking, Scheurbuik, Verstoppingen, Klieren en Wormen; hij werd door de orde naar het heilige land gezonden om der lijdende christenheid hulp te brengen en zond ons een hoogst gunstig berigt, onder dagteekening, Jeruzalem 11 September 1841, dat men in de brochure vinden kan. (1960)

MAGASIN DE PARIS

A. PERRIN EN Cie.

Oude Leliestraat (*Amsterdam*) bij de Heerengracht.

Magazijn en *Fabriek* van ronde en platte, groene, gouden en zilveren *Altaar*-Bouquetten voor *Roomsche* Kerken. Slingers voor Waskaarsen, Leliën, Couronnes, Rooseboomen, Dalias, [illegible] Immortellen en andere Kransen. Guirlandes voor Strooisters en Jongejufvrouwen die de eerste communie doen.

Volgens de *Parijsche Modellen* zullen de bloemen en veeren van dit saizoen, meer dan ooit worden gedragen. Wij zijn dan ook in staat aan *Winkeliers*, *Modewerksters* en *Partikulieren* een assortiment aan te bieden, van de minste tot de fijnste soorten, zoo groot als nooit is gezien, bestaande in *Batist*, *Stroo*, *Krip*, *Gaas*, **Bloemen** voor Hoeden, Mutsen en om te Kappen, voor Vazen, Manden en Jardinières, Kinderkransjes, [illegible], *Marabouts*, Struis- en Fantaisieveeren.

Onze prijzen verschillen bijna niets van de *Parijsche Prijzen*, terwijl *Winkeliers* buiten de stad het groote voordeel genieten bloemen ter *bezigtiging* te ontvangen, zoo dikwijls en voor zoo veel en zoo weinig als zulks verlangd wordt.

Assortiment van al wat noodig is om Bloemen te maken. *Repareert* beschadigde Vaasbouquetten.

Alle soorten van Stoffen voor Kleedjes, Mantels enz. worden volgens de mode *uitgeslagen*. (1905)

(2175) H. A. ZWEERS, Kalverstraat bij de Munt, heeft de eer zijne geachte Begunstigers te berigten, dat hij ontvangen heeft een groot getal bijzonder fraai gebonden **Hollandsche** en **Fransche Kerkboeken**.

Zieken, die gaarne gezond willen worden, en gezonden, die gezond willen blijven,

worden aandachtig gemaakt op het onlangs verschenen werk: **DE HUISARTS**, *of aanwijzing ter bewaring der gezondheid, en ter aanwending van hulp in de meest voorkomende ziekten en ongevallen*, bewerkt door Dr. O. SEYLER te *Vierlingsbeek*. In dit werk (448 bl. groot) geeft een kundig en *nog steeds praktiserend* geneesheer raad en daad tegen bijna alle ziekten. Reeds vele lijders hebben aan dit gulden boek hunne herstelling te danken en zegenen het oogenblik, dat zij het zich hebben aangeschaft. Opdat het werk onder ieders bereik zoude komen, is de prijs op slechts *f* 1.25 gesteld. Het boek is bij H. C. A. CAMPAGNE te *Tiel* en verder in alle Boekwinkels op bestelling verkrijgbaar. (2166)

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.